

SZÉKESFEJÉRVÁR

TÁRSADALMI HETILAP.

A városi és megyei hatóság, gazdasági-egylet, iskolatanács, s a tanítók és községi jegyzők egyletének

KÖZLÖNYE.

Megjelen minden szerdán és szombaton.

36. szám.

A lap ára

házhöz hordással vagy postán küldve:
Egy évre . . . . . 6 frt. — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt. — kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt. 50 kr.

Hirdetmény a bélyegdíjon felül, minden három hasábos petitsor: Megrendelőinktől 6 — nem megrendelőinktől 8 kr-ért igrtattatik be.
Lapunk számára hirdetések felvesznek **Budapest**: Hasenstein és Vogler, Lang L. és társa, Weisz Mórész.
Bécsben: Oppelik L. és Mosse Rudolf.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfehérvár” szerkesztőségének (Széchenyi-utca 5-ik sz.) czímzendők; — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményi díjak Klökner Péter kiadó könyvkereskedésében vétetnek fel. — Nyitáltérben megjelenő közlemények után három hasábos petitsorért 10 kr. fizetendő.

Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

A lutriról.

Határozottan merjük állítani, hogy a lutri egyik tényezője hazánk sanyaru állapotának és népünk elszegényedésének.

Az emberek nyereség-vágya a könnyen és gyorsan megadagolás reménye óriási sokat hajtat a lutriba. A kapzsi nyereségvágyból eredő szenvedély népünknel, daczára a terjedő felvilágosulásnak, nemcsak le nem csillapul, de napról-napra erősödik s nagyobb kiterjedést nyer. Igaz az, hogy a lutri az államra nézve jövedelmező, de nagy hátrányára van a közjólét és vagyonosodásra nézve.

Ezt aligha fogja valaki megzafolhatni.

A lutrizás leginkább a szegényebb osztály szenvedélye. A szegény munkásnép kifosztja magát véres verejtékével megszolgált és összekuporgatott néhány garasából s inkább éheznek, nyomorog, csak hogy néhány napig a nyeresés csábító reményében ringathassa magát.

Általános a panasz a pénzihiány miatt. A legszükségesebbekre nem kerül, de a lutriba mégis nyakra-főre raknak. Igen ám, mert a szegény munkás megvonja szájától a legszükségesebb falatját is, csak hogy zabolázhatatlan szenvedélyének hódolhasson. Ennek aztán természetes következménye, hogy a legnélkülözhetetlenebb kellékekre nem marad pénz, s a családapa kénytelen adósságot csinálni addig, míg van hitele, s ha abból is kikopott, nem képes sem a szükséges ruházatot beszerezni, sem pedig a napiélelmet előteremteni. Pedig abból a tömérdek pénzből, a mi napról napra, hétről hétre a lutrinak feneketlen zsákjába vándorol, ugyancsak sok szük-

ségletet lehetne beszerezni, s a családapa gond nélkül hajthatná fejét nyugalomra.

Pedig itt van már az ideje a bajon segíteni. Népünknek nem a lutrira van szüksége, melynek árát csak a szegény, a pénzre szorult ember adja meg, hanem hitelre és hitelintézetekre. Az el-sőbbit megszerezni kinek-kinek saját dolga, takarékos háztartás, kötelezettségeinek pontos és becsületes teljesítése és mérsékelt életmód által. Oda kell hatni, hogy minél több oly hitelintézet jöjjön létre, melynél a szegényebb osztály iparos adósságai s adóhátraléka lefizetésére olcsó kölcsönt kapjon.

S hogy ezt minél sikeresebben elérjük, első föltétel gyógyulásunknak a diéta, a takarékoság. Azontúl ne csináljunk magunknak hiu légvárakat, ne ábrándozunk ambóroli, ternóroli és quaternóroli, — ekkor nem szorulunk a lutrira és sok garast megspórolunk. Hanem az legyen főtörekvésünk, hogy szerezzünk magunknak önálló ipart, önálló kereskedést és önálló forgalmat.

Szerintünk az egyesek és az ezekből képződő társadalom az, mely a törvényhozással kezelt fogva, leginkább üdvös eredményt volna képes e tekintetben létrehozni.

Legtöbbet lehet pedig várni e tekintetben az új szabadelvű kormányunktól, melynek geniéjétől függ, tetemes részben szegény népünk jövője, s valóban itt lenne az ideje, hogy erre is kiterjessze figyelmét, hogy gátot vessen a szegény nép eme szenvedélyének.

Addig is azonban, míg e baj országos orvoslást nyerne, a lelkeszek, tanítók s mindazok, kiknek alkalmuk van, igyekezzenek a bajon társadalmi uton

segíteni. Világosítsuk fel a népet, győzzük meg szenvedélyes oktalanságáról, hogy sok szegény ember csekély vagyonát és keresményét saját maga ellen megvédhesse. Δ

Még néhány szó

a községi közteherviselés igazságos felosztásáról.

Midőn „népbarátnak” a „Székesfehérvár és Vidéke” című lap 28-ik számában a községek képviselő testületeiről írt cikkét megtámadtam, tettem ezt főleg azon okból: mert kötelességemnek tartottam, az azon cikkben a törvényesség leple alatt hirdettet „tanácsok” és „jóakaratu elmékedések” veszélyességére figyelmeztetni a községi képviselőket; és ezért szembe állítva ezen tanácsokkal a községi képviselőket, hogy rendelkezéseit, intetem a községi képviselőket, hogy eljárásukban ilyen tanácsokkal magukat elámitatni ne engedjék, mert a községi törvény a közterhek birtokaránylagos felosztását meg nem engedi, és ki ezt tanácsolja a népnek nem barátja, hanem ellensége.

Figyelmeztettem a községek képviselőit, hogy saját jól felfogott érdekükben is tulcsigázott méltánytalan követelésekkel a volt földesurakat ne zaklassák, mert utóvégre ezek a községi törvény értelmében, vagy más szomszéd községhez fognának csatlakozni, vagy igénybe fogják venni ott a hol lehet, a törvény által biztosított azon jogot, hogy pusztai birtokukat önálló községgé alakítsák; és rá utaltam azon vesztésekre, melyek ez esetben szellemi és anyagi tekintetben a községekre hárarnolni fognának.

Végre pár szóval visszautasítottam a földes uraságok ellen szórt igazató rágalmatokat és óvtam a jóhiszemű, de tan nem elég önállósággal bíró népet, hogy ily maszlagos tanácsokért ne kockáztassa a volt földesurakkal jó viszonyát, és egyetértést, mert a tanácsadó sok, de kevés a kenyéradó.

A köznép szereti a költészetet. Fiával nyugóráiban rigmust mondát; elbucszatja magát versben ha meghal.

Ha a pap — kedves halottja felett — alkalomhoz illesztett beszédében — jobb költőinktől egy-egy verseskét idéz, annyit fizet neki, hogy azon az áron a könyvet is megszerezhetné, melyből tiszteletes uram megrikatta.

Verset sir a nép bánatában, verset tánczol önmébeben, három verset harangoztat halottjára; — könnyei potyognak ha szivben megindul.

Hanem a ki e népnek lantolni akar, szükséges, hogy annak eszmekörét kedély- és ábrándvilágát kellőleg ismerje.

„Das Volk denkt, als Volk in seiner literatur.” (A nép, mint nép gondolkozik irodalmában.)

Hagyjátok meg aranyarkon forgó várait, arany szárnyas kakasait, tündérhercegeit, kis királyfiat, vasorru bábait, sánta ördögeit, lidérczeit, garabancziás diákjait stb.

Destilláljátok a tündéreszméket, babonákat, elre-pül később azoktól a mi agyrém, s marad a mi tisztán költészeti.

Mit árt Götheként — ha egy ideig — a nép babonája, a nép költészete marad, elveti majd a gyermeknép a nádparipát, s örömmel fut, ha szemlemileg felserdül a jól felnyergelt Pogazus után.

De nem elég a nép érzelmeit és ábrándvilágát ismerni csak, hanem e mellé, a nép nyelvét érteni, s őt szeretni kell.

Igen helyesen mondja Hutten Ulrik:

TÁRGZA.

Hazámhoz!

(Tácz, márczius 15. 1875.)

Egy óriási tetszhalott valál,
Ám de végre felrázott szellemed,
S széjjel tépte a lánczot, mely alatt
Ezred év óta nyugótt nemzeted.

Légy hát ezentúl élő s almaid
Tündérmesékbe szőjjék lekedet
És ébredésed legyen oly dicső,
Mint virágtól pompázó kikelet.

Független légy, miként a bérczi sas,
Szabad, mint légberöpködő madár,
Erős, miként a Kárpát bérczei,
Hatalmad nőjön, mint a tengerár!...

Kerüljön el a vésznek angyala,
A béke szent frigye legyen veled,
Határodon hullámzék a kalász,
Virágillatban szárnyaljon szeled...

Hiredet zengje madár, zengje dal,
A nap s a hold tükrözze fényedet,
A csillagok neked ragyogjanak,
Vihar ne dulja fel szép kék eged.

Legyen élted oly örök — miként
Az Isten a ki egykor alkotott,

Zászlód' lengesse dicsőség szele,
Ne lásson néped lánczot, zsarnokot.

Virága légy e földnek, harmatos,
A melynek kelyhe mézet rejteget,
Imaszámolya minden honfinak,
Kik által legyen áldva szent neved!

Körmives Imre.

Humoros csapongás

főleg a népirodalmat illetőleg.

Írta: Fiván.

IV.

„Minden költő aristocrata” azt mondja Jean Paul. Kétségkívül látta a derék író, mikép verte el Horácz lantja mellől a fénytelen tömeget; — tudta, hogy előbb voltak udvari mint népköltők.

Nálunk a keserű tapasztalás másra tanítá költőink egyrésztét. Látták ezek, hogy a fakó ruhás paesirta a szabadban dalols nem száll a paloták ablakába, hol idegen országi kanárik énekelnek. Látták, hogy a kaputos világ oly tejesköcsöghöz hasonlít, melynek kevés a föle és nagyobb része megaludt; tudták, hogy ezen nagyobb részzel nem lehet boldogulni, ha csak puskájuk agyára, vagy kulacsuk oldalára, vagy a makaó kártyára nem írják műveiket, azért népköltőknek czimezvén magukat — a nagy tömegnek kezdettek írni.

Igen szép gondolat, csak hogy ezen jó írók Kövi báróiként többnyire „titulo non officio tales.”

Ez volt cikkem rövid tartalma, és erre felelt „népbarátja“ a „Székesfehérvár és Vidéke“ 33 ik számában.

„Népbarátja“ ugyan czáfolatnak nevezi válaszárt, mert nagyban hangoztatja, hogy vakmerő támadásomat a megérdemelt czáfolat követi, de én határozottan állítom, hogy ezen czáfolat, csak megerősítése előbbi cikkemnek, mert czáfolni lehet egyik, vagy másik okoskodást, de nem a törvény rendelkezéseit.

Hogy azonban mégis port hinthessen azok szemébe, kik cikkemet el nem olvasták, „népbarátja“ azt teljesen elferdített kivonatban közli, és oly állítást sokat czáfol, melyeket cikkemből senki ki nem olvashat; aztán a hol lehet erőszakosan magyarázza félre az idézett községi törvény egyes szakaszait, — végre pedig agyonhallgatja azon paragraphusokat, melyeket félre magyarázni egyáltalán nem lehet.

Lássuk immár ezen czáfolási systemát példákban: „Népbarátja“ azt állítja, hogy én a közterhek igazságos felosztását a községek érdekeivel összekötözök mondottam; pedig én csak azt mondottam: hogy „népbarátja“ tanácsai ellenkeznek a községek érdekeivel, s hogy a különben is törvénytelen birtokaránylagos felosztás a legnagyobb igazságtalanság volna; nem tudom, hogyan foghatta rám népbarátja föntebbi állítását, ha csak, az ő egyedül üdvözítő tanácsát nem azonosítja az igazsággal?

Továbbá „népbarátja“ a községi törvény 4-dik §-ának azon rendelkezéséből: „hogy a község hatósága kiterjed a községben és területén levő minden vagyonra,“ és a 20. §. azon szavaiból, hogy minden területnek valamely községhez kell tartoznia, azt következteti: hogy a törvény azért utal a területre, hogy a közterhek erre, vagyis tehát birtokaránylag osztásának föl.

Már most kérdem az elfogulatlan olvasót, mire való az ily rabuliztikus okoskodás? hiszen a községi törvény szabatosabban és tüzetesebben írja körül, hogy minő alapra, és arányban verhetők ki a terhek. — Vagy tán nem tudja „népbarátja“, hogy mi a 4. és 20. §-sok értelme? — ezt föl sem teszem róla; de hát némileg igazolni kellett a birtokaránylagos felosztás elméletét és ezért egy kis procátori furfanggal bele kellett magyarázni a törvénybe azt, minnek ott helye nincsen.

Abból hogy: a nagybirtokosok csak a gazdasági és mezői felügyelet költségeihez nem tartoznak járulni, egyáltalán nem következik, hogy tehát a többi költégeket birtokaránylag osszuk föl, mert a 120. §. világosan körülírja ugyan, hogy mely költségek és kiadások és minő arányban rovandók ki, de mint már többször megjegyeztem sehoh „birtokaránylagos“ felosztást nem emlit.

Egy szóval sem állítottam én azt, hogy a volt földesurak az utak fenntartásához járulni nem tartoznak; — hanem állítottam nem csak: de a törvény 122. §-ának szavaival bizonyítottam is, hogy az utak fenntartásából eredő költségek, semmi esetre sem birtokaránylag, hanem a közmunka erőt szabályozó törvény elvei szerint oszthatók csak föl.

„Népbarátja“ látja, érzi, hogy itt még a rabuliztika sem segíti ki, és ezért bár fennen hirdeti, hogy meg nem adja magát, agyonhallgatva a többször említett 122. §. másról beszél mint Bodóné.

Nem tehetek róla, ha népbarátja badarságot talál azon állításomban, hogy a gyakran teljesen elkülönített pusztai birtok tulajdonosai saját utjait maguk tartják föl; — mert mi ebben a különös?

Talán nem igaz, hogy igen sok pusztá egészen

„Liebt das Volk so wird es euch wider lieben. Völker sind wie die Kinder die es Wohl Wissen wer es gut mit ihnen meint. Man muss aber mit Kinder und Völkern in ihrer Sprache reden, wen sie uns lieben lernen sollen.“ Szeressétek a népet ő is fog szeretni titeket. A népek olyanok, mint a gyermekek, kik jól tudják ki bánik velük jól. Gyermekekhez és népekhez azonban saját nyelvükön kell szólni, hogy bennünket szeressenek.

A népet mint Mátyás király szép Ilonkát, játékánál kell meglepni a költőnek, magához vonzani, s ha őt a nép egyszerűségében megszereti, felkeresi, ne találja másnak mint a mint megszerette.

Nem kell a népek 10—20 éves könyvet írni; lám a görög bölcsék apró mondatokban tanítottak. — Homér hős énekei rhapsodiákban forogtak a nép kezén és nyelvén.

A néphez nem csak költészeti anyagért kell járni, mint Göthe s mások tevék, hanem mint Fazekas a néptől vett tárgyat a nép nyelvén neki vissza is adta. Őt szerete a nép s „Ludas Matyija“ ritka mestergerendáról hiányzik.

„Kiben a vers így terem,
Az énnekem emberem.“

De emberem még Petőfi és Arany is, csak hogy az sajnós, hogy őket a nép még soká nem ismerheti.

Miért? azt is megmondom.

(Véga következik.)

elkülönítve áll, és utjai tisztán az uraság magán használatára készültek? Avagy nincs-e a legtöbb községnek is számtalan oly utjai mely csak kizárólag a községi lakosok által használatik?

Nem ismeri „népbarátja“ a sok düllő, takarodó, szőlő- és egyéb magán utakat?

Nem volna-e a legnagyobb jogtalanság valakit oly magán-utnak fönttartására kötelezni, melyhez semmi köze?

Avagy kötelezhető-e viszont a községek is az uradalmi magán-utak fenntartására?

Hol itt tehát a badarság? — nem e épen az oly állítás badar, hogy mindennemű utak fönttartásából eredő terhek birtokaránylag vetendők ki.

Van tehát igen is különbség e részben a pusztai birtok és a községi terület között, és meg van ezen különbség más tekintetben is úgy a törvényben, mint a természetben.

Mert kérdem „népbarátját“ vajjon képez-e a pusztai birtok és község egy egységes adózási területet? a törvény értelmében képez-e a pusztai birtok a községi határral egy egységes vadászterületet, melyet a községi előjárásnak az uradalom beleegyezése nélkül például bérbe szabadna adni? És a többi kisebb királyi haszonvételek, nincsenek-e éppen e területre korlátozva? Tudom, hogy e részben a „szabadelvűség“ chablonjai szerint készen a válasz népbarátjánál, de nekem nem a teoriával, hanem a meglévő tényezőkkel kell számolnom.

Holdkórosnak vagy reactionariusnak nevezzen bár népbarátja én el nem ismerhetem, hogy az uri birtok és községi határ között magánjogi sőt adózási különbség nem volna, e különbséget maga népbarát is elismeri, mert hiszen ő is fölmenti ezen puszták tulajdonosait bizonyos közkölségek viselése alól most már; és így önmaga tiporja porba a birtokaránylagos teherviseles elméletét.

Ne is mondja azért „népbarátja“, hogy ő soha hátrálni nem fog; — meghátrált ő most is, és meg fog hátrálni mindig — ha a törvénybe fogna titkoni tanácsaival; és a sok port csak azért zavarta föl, hogy eltakarhassa visszavonulását; egyébiránt ez sorsa mindenkinek, ki czáfolat helyett fordít, és a „megretést érdemlő gyáva személyeskedés terére lép,“ állíthatja aztán, hogy ő teljesen nyugodt, elárulja verességét a rozslu elleplezett epéskedés.

Nagyon zokon veszi továbbá „népbarátja“, hogy őt az igazság vádjával illetem. Szegény jámbor! hát a földesurak elleni indokolatlan kifakadások oda czeleznak, hogy őket megkedveltesse népbarátja a községekkel?

Aztán még kétségbe vonja, hogy ily irányú cikk fölött a józan gondolkozásu ember megbotránkozott; legyen neki hite szerint! — én azonban és velem sokan csak szánalmasan mosolygunk azon állítása fölött, hogy cikkünk csak a „gonosz és becsület nem ismerő botránkozhatott meg,“ mert az az izlés és föl fogás dolga, hogy kit számít népbarát a gonoszok és becsület nem ismerők közé; — legyen nyugodt tőle ugyan nem fogunk attostatutumot kérni!

Egyébiránt most már „népbarátja“ sem állítja, hogy nagybirtokosaink elődsi állapot módjára tenődnek, most már kegyes elismerni, hogy áldoznak biz ők, csak hogy az ő áldozatuk oleyenszük a nép áldozatához képest.

Nem én vagyok oka, hogy ezen okoskodást nem értem; mert én tudom, hogy a nagybirtokosok az állam irányában teljesen egyenlő elvek szerint teljesítik kötelezettségeiket; tudom, hogy a községi közterhekhez is a törvény értelmében kénytelenek járulni, kiváltságos osztályt e tekintetben nem ismerek, és ha mégis anyagi helyzetük előnyösebb mint a kis birtokosé, ennek nem a köztelherviseles helytelen föl osztása, hanem egyedül az az oka, mert nálunk még nincs elfogadva azon modern társadalmi elv, hogy a tulajdon-lopás, és ezért vagyoni különbség mindég lesz, míg e földön élünk. — Jellemző, hogy „népbarátja“ ki saját szavai szerint a clique és kaszt uralom ellensége, ép maga állít föl kasztokat, és a hazaszeretetet, mint privilegiumot osztja ki tetszése szerint.

Én csak egy „népet“ — az összes emberiséget — ismerek; ennek tagja vagyok ép úgy, mint a földesur vagy akár a koldus.

Tagadom, hogy „népbarátja“ volna hivatva azt meghatározni vajjon ki tartozik a néphez? — mert ez esetben csak az számíthatná magát a néphez, ki „népbarát“ tanainak hódol, és őt üdvözli mesterként; míg ellenben az ki, nem indul a hangzatos phrasisek után, és ki például a nagybirtokosokra szórt rágalmakat visszautasítva, nem tönjéne az félrevezetett tömeg önző indulatainak — „vakmerő ember,“ „háladattan higgyő“ és „nép ellensége.“

No de e részben hála Istennek nem „népbarát“ a dönthetlen forum; és ezért legkevésbé sem veszem rossz néven, hogy engem még Brutus szerepével is megtisztelt, hisz neki az ily szerep osztásra hajlama és kiváltsága nagyon, hadd teljék benn kedve! De ha azt hitte „népbarátja“, hogy illetén kifakadásával engem visszariasztott, akkor nagyon csalatkozott; én miattam irhat rólam akármit, jövőre is figyelemmel kísérendem működését, és ha látom, hogy alpróféta gyanánt csak a községek nyugalmát akarná zavarni jóakaratu elmélkedéseivel, lefogom rántani álcaját ki-méletlenül; — nem azért, mintha vele polemizálni

akarnék, hanem mert tartozom evvel az ügynek melyet védelmezek, tudniillik a törvényes rendnek és a községek jólétének. Ne higye azonban soha „népbarátja“, hogy csupa kötekedési viszketegből ereszkedem vele meddő vitatkozásba, ehhez valóban nincs sem kedvem sem időm, és végre is az egész küzdelem rám nézve nagyon fárasztó, mert ahhoz, hogy valakivel e tárgyban komoly vitába bocsájkozzam, nem elég sem procátori furfang, sem tudakosság, sem bármiféle diploma, hanem szükséges gyakorlat és szakértelem, mitől „népbarátja“ cikkei után itélve, ugyan csak messze esett.

Hatósági élet.

Pályázat. A székesfehérvári kir. járásbírósnál lemondás folytán üresedésbe jött egy — 500 frt. évi fizetés és 100 frt. évi lakbér illetmény élvezetével egybekapcsolt — irnoki állomásra ezennel pályázat nyitattik.

Felhivatnak ennelfogva mindazok, kik ez állomást elnyerni ohajtának, miszerint saját kezüleg irt, s kelteleg — különösen életkorukat igazoló okmánnyal — felszerelt folyamodványukat, folyó évi május hó 22 ig bezárólag alólirt kir. törvényszék elnökségénél beadni el ne mulasszák.

Székesfehérvárt 1875. évi april 23-án.

Danits Béla, kir. tszki elnök.

Apróságok.

Az irodalom nemcsak a fővárosban, de nálunk is megtermi salakjait. A modern lapszerkesztési mód, a községnek utonálló módon kizsebelése nálunk is felülté fejté. A szabadelvűség s függetlenség neve alatt (független persze, mert se ég, se föld be nem veszi) nálunk is meghonosult; küzdve ezen szép eszmék örve alatt az önérdék, személyes gyűlölség, hiúságl, otromba durva gorbombaságait élcnnek neveze el. S midőn ezt teszi hirdeti, hogy ez a józan közvélemény, s lépten nyomon hirdeti, hogy a község érdekeit küzd, pedig ellenkezőleg annak kizsebelésével, saját nyomorult életét teszi. Az előfizetőket házról házra koldulva, kéregetve gyűjti s azokat, kiket modern koldulásával le nem győz, tenyegetéssel igyekszik megkeríteni. Sajnos, hogy e salak egész adóztatójává vált városunknak. Méltán felsóhajt a józan gondolkozásu s szabadelvű polgár: Ugyan mikor jön el már a szabadelvűség igazi geniusa, hogy a neve alatt paczkázó ily alprófétaikat kilökné, az általuk megszenteltentett zászló alól! Mikor ébredünk már fel any nyina, hogy e testünkön rágódó, vérünkkel táplálkozó rút férgek et a posványba tiporjuk, a mely hely egyedül melő reájok! Hiszük, hogy Főjérvár város józan s értelmes közönsége valamint a multban, ugy a jelenben is a megsértett illem, becsület s erkölcsiség, ugy az igazi szabadelvűség nevében nem sokáig tűri azokat, kik ezekről megfélekedezve, vagy azokat nem bírva, durva kezekkel megsértik; hanem teljes erővel rajta lesz, hogy e salak kiirtva megsemmisüljön.

Meg meg cirógattuk, amugy oroszlaný körmökkel mikor kellett a városi bizottságot, most egyet betekintünk a szomszédba, a megyéhez, melynek közgyűlési terme bár egy évben csak három közgyűlés szokott lenni, csakugy kong az ürességtől közgyűlések alkalmával; pedig a megyei bizottság 348 tagból áll. A megrovandó hanyagságban egy iránt szenvednek a virilisták s a választott bizottmányi tagok; pedig míg a virilistáknak erkölcsi köteleessége a törvény erejénél fogva megjelenni, addig a választottaknak kétszerte szigorubb köteleessége megjelenni, mert ők nemcsak önmagukat, mint a virilisták — hanem választóikat is képviselik, azok érdekeit is tartoznak előmozdítani. Ha már egyszer a közbizalom felemelte őket feleljenek meg választóik bizalmának, mert ezt tenniök erkölcsi köteleesség; ha pedig megfelelni nem akarnak, vagy teendők nem engedi, akkor mondjanak le s adjanak olyanoknak helyet kik hazafias készséggel meg fognak a nép bizalmának s a törvény kívánalmainak felelni. Ertsék meg ezt a virilisták is, kiket nem a népbizalma ugyan, hanem a törvény ereje emelit fel a bizottsági tagok sorába.

Az az árvaház csak nem hagyja nyugodni cactusi személyemet, illetve virági minőségemet. Sokan azt gondolják mákvirág s rá is fogják, hogy az vagyok; pedig olyan virág vagyok, melynek tövisi hatásosabbak, mint bimbói, éppen azért azaz árvaház csak nem hagy nyugodni, de én sem hagyom ám nyugton maradni, míg valami nem lesz belőle. Nehezen halad, mert kétfelől is huzzák és tolják. A város indítványozta, a megye elfogadta. A város megjijed az általa felköltött eszmétől születésekor, a megye irtozik annak felnevelésétől. Mindkét hatóság idegenkedését megrovandó középkori előitéletek teszik. A megye fél s gyanakszik a polgári elemből álló várostól a város viszont a nemesi elemből álló megyétől. Rontsuk le uraim a válasz falat, a balga előitéletet, ne gyanakdjunk egymásra, hanem ujkori felvilágosult szellemmel működjünk közre s hozzuk meg egyesült erővel a humanismuskat az egyik legszebb áldozatot — alkítsuk meg az árvaházat.

Cactus.

Levelezés.

Csákvár, 1876. ápril 26-én.

Tekintetes szerkesztő ur! A tisztelet és kegyelet szerény, de nevezetes ünnepélyének volt tanuja Pátka községe, hol tegnap azaz ápril 24-én a csákvári választókerület összes községeiből — Bodmer kivételével — az előljárás küldöttei előleges meghívás folytán megjelentek, hogy Kégl György képviselőjüket üdvözlőjük névünnepe.

A meghívólevél — azon reményben, hogy ez időre a hivatott körökben — mint ez már a megyének más kerületeiben a pártalakulás és közel jövőbeni képviselő-választás érdemében megtörtént, itt is meg fog tartatni az értekezlet — politikai színezetben lett kibocsátva; — azonban minthogy az nem történt, a tisztelgők által is mellőztetett minden politika, és csakis névnap tisztelet és a kerület képviselői részére tett ajándékozások megköszönésére szorítkozott.

Ezek előre bocsátása után áttértem a tárgyra, melynek megírását tüzetem ki czélul.

Fennevezett napon, azaz ápril 24-én a választókerület községeiből megjelent mintegy 60 küldött; — Pátka községének egybegyűlése, hol alulírott, mint a meghívást kibocsátó által üdvözlöztettek és értesítettek az ünnepélynek újabb megbeszélés folytán ki tüzött céljáról, és felhivattak egy egyen választására, ki érzelmeiket tolmácsolja; — melyre egyhangulag e sorok írója választatot meg; kinek vezetése alatt 11 1/2 órák a községhezától kiindulva átmentek a képviselő ur lakására, a hol is őt (körülbelül) következő szakkal üdvözlő:

Mélyen tisztelt képviselő urunk!

Nekem jutott a szerencse ezen itt megjelent előljárók s választók érzelmeit, a szeretet, tisztelet, bizalom és hála hangján tolmácsolhatni; fogadja tehát keblünk mélyéből fakadó azon szíves jókívánásunkat: hogy az ég ura Önt számos évekig eltesse szeretett családjá körében a szeretet, béke és a jó szerencse között; fogadja tiszteletünk és bizalmunk őszinte kifejezését, programjához híven képviseltesünkért; fogadja hálánkat azért, hogy nem mint sok népboldogító hirtetett virágos szónoklatok: „Oh népem! Oh szegény elnyomott népem!” féle phrásissokkal óhajtja a népet boldogítani, — hanem programjához híven miveite a haza földét és adott módot és alkalmat, hogy e választó kerület szegény sorsu népének gyermekei hasznos polgáraivá nevelthessenek e hazának, melyért úgy a jelenben mint az utokor előtt áldott legyen emlékezete. — (Melyet élénk éljenzés követett) Ezután képviselő ur meleg szavakban köszönte meg a kegyeltes gyöngéd megemlékezést, és az egész tisztelgő sereget meghívta saját asztalához ebédre.

Ebéd felett a felköszöntések — mint ilyenkor szokás — nem hiányoztak, melyeknek sorát tisztelt képviselőnk — mint háziur vendégeit éltetve — kezdte meg, ezután dr. Füchsl Miksa ur éltette a felséges királyt; — általános lelkesedést ébresztett a felséges királyné elmondott pohár-köszöntés, valamint megható volt a háziasszonyra elmondott szívhez szóló talpra esett köszöntés eredménye, mely a felköszöntött ur hölgy szemeiből az elérzékenyülés könnyeit perditette ki. — Mondottak még a ministerium, a szabadelvű párt működésének várva várt jó eredményeért stb. stb. köszöntések.

Az ebéd véget érven, a tisztelgők szívélyes bucsú néve szeretve tisztelt képviselőjüktől, távoztak haza.

Mesey János, jegyző

Megyei és városi hírek.

— **Bulyovszkyné** asszony kitünő színésznő első vendégszereplése tegnap este volt. Miután lapunk lezártakor folyt le a színházunkban első vendégjátéka, részletesen nem szólhatunk róla. Jövőre azonban bővebben megemlékszünk játékáról.

— **A megyei központi választmány** f. évi ápril 26-án ülést tartott a megyeház kistermében, a közelebb eszközölt követválasztási összeírások ellen beadott felszólalások és észrevételek elintézése végett. Először is az ápril 21-éről illetékesség szempontjából ezen ülésre hátramadt 30 kérvény tárgyalatott, melyek — miután a választási törvény által rendelt szigorú alaki szabályok meg nem tartottak — elutasítottak. E kérvények közt volt: Sárbogárdról 2, Gyuróról 17, Abáról 1, Adonyból 8, Mélykútról 1, Alapról 1. — Ezután a járások szerint az ezen ülés illetősége alá tartozó kérvények tárgyalatottak, ezek közül a választók névsorába a következő kérvényezők vétettettek fel: Moóról: Linzer Sándor; Keresztesről: Schulez Adolf; Nyékről: Kaiser Endre; Ráczaalmásról: Modrovich J. és Kraker József; Polgárdiról: Dankó István. — Elutasítottat különféle hiányok miatt, a törvény értelmében szerint 41 kérvény. Mind a névsorba felvett, mind az elutasítottak kérvénye a hozott határozattal együtt 10 napig a megyeház kistermében nyilvánosan kivéve leend ápril 27-től fogva a felszólalás vagy észrevételek megtétele végett. A 10 nap eltelté után a kérvények a határozattal együtt a folyamodóknak kézbesítettek, mely határozat ellen a kézbesítéstől számított 10 nap alatt fellebezés adható be. A fellebezések mellé újabb bizonyítékok is csatolhatók.

— **Trefort Ágost**, vallás- és közoktatási miniszter látogatja meg — mint hírlík — e hét folytán városunkat.

— **Hangverseny.** Biztos kuforrásból hallottuk, miszerint a székesfejvári főgymnasiumi segélyegyletének javára május hó végén hangverseny fog tartatni. A műsorozat érdekes leend.

— **Meghívás.** A székesfejvári belvárosi kisdudóvó egyesület 1873. évi május 9-én délelőtt 10 órákor saját házában rendez évi közgyűlést tart, melyre az egyleti tagok tisztelettel meghívottak. **Dr. Say József**, elnök **Lauschmann József**, jegyző. A közgyűlés tárgyai: 1. Elnöki jelentés. 2. A számadásnak ujonni átnevezése s a felmentvény kiszolgáltatása a pénztárnok részére. 3. Indítványok tárgyalása.

— **Értesítés.** A székesfejvári ügyvédi kamara tagjai, ennek lajstromába felvett ügyvédjelöltek, ugy az ügyfelek értesítettek, miszerint a kamara hivatalos helyisége, mely eddig ügyvédi-irodában volt, f. é. ápril 26-án a megyetereen levő Bajzath ház emeletébe tétetett át; ennél fogva minden, a kamarához intézett beadvány a hivatalos órákban t. i. köznapokon d. e. 9—12, d. u. 3—5 óráig, vasár- és ünnepnapokon pedig d. e. 9—11 óráig itt nyújtandó be. A kamara elnöke hivatalos óráját naponként d. e. 9—11 óráig, titkára pedig szintén naponként d. e. 11—12 óráig tartja. Magánfelek szöbeli panaszainak felvétele az ügyrend értelmében a titkár tisztséghez tartozván, az ügyfelek figyelmeztetnek, hogy panaszaik jegyzőkönyvbe vétele végett annak hivatalos órájában jelentkezzenek. A kamara azon tagjai, kik okleveleiket s felvételi igazolványaikat még át nem vették, értesítettek, hogy ezen okmányok a kamara irattárában őriztetnek s felhívottak, hogy azok átvétele végett személyesen, vagy igazolt meghatalmazottjaik által a hivatalos órákban jelentkezni sziveskedjenek. Végül a székhelyen kívül lakó kamarai tagok felkértek, hogy tagsági-díjaikat ne levélben, mint a mely a kamara pénztárára nézve költséggel jár, hanem postai utalvány mellett sziveskedjenek a pénztárnokhoz beküldeni — Kelt Székesfejvárott 1875. ápril 27. **Pálffy Károly**, ügyvéd, a kamara titkára.

— **Előleptetések.** Az idei májusi előleptetések alkalmával a helyben állomásozó 69. gyalogezred tisztikarából ő Felsége következő tiszt urakat léptette elő: Obhlidál Konrád kapitányt őrnaggyá; Korbil Adolf II-od osztályu kapitányt 1-ös osztályu kapitányná; De Soye Sándor, Schuldinge Antal, Cernkó Emil hadnagyokat főhadnaggyá.

— **Köszönetnyilvánítás.** A székesfejvári fő-reálánoda segélyző-egylete részére Szarvas Simon ur 16 frt. 40 kr. kézbesített alulírott elnökségnek, mint a moóri izraelita hitközségben az egylet céljaira gyűjtött adományát. A nemes adomány ugyan már magában hordja az elismerést, alulírott elnökség azonban kötelességének ismeri a nyilvánosság előtt is köszönetet mondani a buzgó előljárónak s a hitközség derék tagjainak. Ha a távolban is ily érdeklődéssel találkozik ifjú egyletünk, ugy bizonynyal elérí kitűzött célját s képezzé tétetik a legszegényebb, de legéletrevalóbb osztály előtt megnyitni a tudományok terét. Fogadják a szükséggel küzdő ifjuság nevében ismételt köszönetet Székesfejvárott, 1875. ápril hó 10. **Mendlik Alajos**, egyleti elnök. A fő-reálánoda segélyző egylet elnökségének még egy nyilatkozata fekszik előttünk, melyet jövő számunkban fogunk közölni. Szerk.

— **A „Magyar könyvesház”** című vállalat első 5 füzetét küldetett be hozzánk. Az új vállalat Aigner Lajos pesti könyvkereskedő által indított meg s mind a füzetek csinos kiállítás, mind belső tartalma változatoságánál fogva megérdemli a kiváló pártolást. A füzetek tartalma következő: — az első füzet: Obernyik Károly beszéleyeit tartalmazza; a 2-ik: Tolnai Lajostól „A somvári Fényes Ádám” című beszélyt; a 3-ik: Sacher-Masoch Lipóttól „Holdas éj” beszélyt, fordítá Csukássy J.; végre a 4. és 5-ik kettős füzet „Ányos Pál költeményeit.” Főleg ez utolsó irodalomtörténeti szempontból is nevezetes; mindannyinnál a szerzők életrajza is csatolva van. Ezen pártolásra méltó vállalatot (egy egy füzet ára csak 20 kr.) ajánljuk olvasóink s a nagy közönség figyelmébe. Kaphatók helyben Klökner P. könyvkereskedésében is.

— **Tóth István és Kálmán Lajos** — városunk fiatalágának tehetséges tagjai — a mult hét folyamán alatt a köz- és váltóügyvédi vizsgát Pesten szép sikerrel letették. Fiatal barátainkat üdvözlőjük az új pályán s tanulmányaik szerencsés és sikeres befejezése felett őszinte örömmüket nyilvánítjuk.

— **A buzaszenteselés** vasárnap tartott meg a szokásos egyházi szertartással meglehetősen hívős időben. A székesegyházban reggel 7 órákor tartott mise után a körmenet kiment a mezőre, hol a buzaszenteselés (az idén elkésett vegetatio után inkább buzaföld szenteselés) bévégezése után a körmenet visszament a székesegyházba.

— **Tűzoltó gyakorlat.** A székesfejvári önkényes tűzoltó-egylet vasárnap, e hó 22-én feckendő próbával összekötött nagy gyakorlatot tartott a vásártéri mástoronynál; az egybegyűlt nagyszámu közönség érdeklődéssel nézte végig a több mint két óra folyásig tartott sikertült gyakorlatot. Ez alkalommal az ujonnan alakult tüzrendőség is részt vett a próbán, mely 5 óra után ért véget; s a tűzoltók zenekíséret mellett az őrtanyára mentek vissza.

— **Az ezüst árkelet pótlék** jövő május hóra 5%-kal állapított meg.

— **A catasteri munkálatokhoz** a minister által a törvény értelmében kinevezendő közegeken kívül földadó bizottságok alakítottak, nevezetesen minden becselőjárásban egy járási, minden kerületben egy kerületi bizottság fog szerveztetni. — Ezen bizottságok tagjai, főtekintettel a szakértelemre, a megyei bizottság által választatnak meg, mely bizottságok tagjainak számát a pénzügyminister egyik közelebb kelt rendeletével állapítá meg. Eszerint Fejérmegyében: a moóri becselőjárás földadó bizottság áll 1 elnök, 15 biz. tagból, a sárbogárdi áll 1 elnök, 15 tagból; a székesfejvári 1 elnök, 14 tagból; a vaáli 1 elnök, 15 tagból; végre megjegyeztetik, hogy Székesfejvár sz. kir. város a székesfejvári becselőjárás bizottsághoz 1 tagot küld; összesen tehát a megye területén 4 elnök 60 bizottsági tag leend. A bizottságok kötelességeit s teendőit a catasterrel hozott törvény 26., 27. és 28. szakaszai tárgyalják.

— **A tavasz örömei** kezdenek mutatkozni. Mint értesültünk, a fő-reálánoda ifjuság május hó 13-án fogja tartani tavaszi kirándulását, még pedig a közönség előtt ismeretes és kedvelt Péthi fürdőhelyen. — Szívvel kívánjuk, hogy a kedves május napjait néha fagyosan üdvözlő Szervác el ne borítsa a jó kedv derűjét, nehogy a még kedvesebb városi hölgyeknek apró kezeik megfázzanak, midőn majd ez ünnepély dícsőítésére stb. megjelennek, mely nemes czélra, mint halljuk, számosan készülnek közremunkálni.

— **Vierzigmann György**, e derék s mindenki által méltán becsült kávéháztulajdonos f. hó 23., mint névnapja előestéjén, a nála megjelent őszinte jót kívánó fiatalságot, mely leginkább helybeli hivatalnokokból s közshadseregbeli és honvédtisztekből állott, a legkitünőbb francia pezsgőnek s hatalmas chartreusenek egész özönével árasztotta el. Őszintén kívánjuk, hogy e ritka előzékenységi, szives és fáradhatlan kávéháztulajdonos napról-napra még nagyobb pártolásban részesüljön a közönségnek, mint a minővel már is dicsekedhetik. Ha valaki, ugy ő valóban méltó erre.

— **Meghívás.** A székesfejvári palotakülvárosi olvasó-kör 1875. évi május hó 6-án d. u. 3 órákor saját helyiségében közgyűlést tart, melyre a kör tagjai tisztelettel meghívottak. A közgyűlés tárgyai: elnöki jelentés, tisztújítás, indítványok.

— **A megyei központi választmány** ápril 21-én tartott üléséről mult számunkban szoltunk, utólagosan telemlijük meg, hogy a választók összeírásából adó-hátralék miatt kimaradt, de a póttörvény által nyújtott eredmény alapján adójokat időközben lefizetett választóképes kérvényezők közül 63 vétettet fel ezen ülés alkalmával, a választók jegyzékébe a többi kérvényező többnyire alaki hiányok miatt elutasítottat.

— **Halálozás.** Horváth Pál m. k. honvédhadnagy hosszas szenvedés után tegnap délelőtt 38 éves korában elhalálozott. Temetése ma délután lesz katonai díszszel.

— **A helybeli önkényes tűzoltó-egylet** parancsnoksága a vagyontalanabb működő tagok közt leendő kiosztás céljából egyenruha készlet beszerzését határozván el, felhívottak azon szabó iparosokat, kik a ruhaneműek elkészítésére vállalkozni óhajtanak, miszerint ajánlataikat tek. Havránék József egyleti főparancsnok ural szóval vagy írásban e hó 30-ig tudassák.

— **A phylloxera** elpusztítása érdekében Kloster neuburgban kísérletet tettek, mely a bécsi lapok je lentése szerint teljesen sikerült. — Azon szőlőtőkék, melyek a mult ősszel körülásattak, s melyeknél a kénsavany alkalmazásba vétetett, teljesen phylloxera menteseknek találtattak.

— **Radies Bernát** jóhírű népzeneársulata közelebb eltávozik városunkból Siofokra, hol az egész nyári időnyt szándékozik keresztülmuzsikálni.

— **Curiosum.** Egy községi hivatalnok a követválasztók névsorában a legközelebb eszközölt összeírás alkalmával az „értelmiség” alapján lett felvéve. A közelebb tartott megyei központi választmányi gyűlés elé azonban azért folyamodott, hogy az „értelmiség” rovatából kitorúltessek s a régi jog alapján vétessék fel, mi kérelmére meg is történt. — Az olyan ember, ki a mai korban a régi jogot az értelmiség elejbe teszi, bizony megérdemli, hogy az értelmiség közül végképen kitorúltessek.

— **Lapunk** mult évi folyamának néhány 50-ik számát kiadóhivatalunk 10 kr. mellett bevált.

— **Subordinatio.** A napok egyikén a délelőtti órákban nyalka bakakáplár feszített végig az uri-utcán, midőn szemközt egyik tisztjével találkozott, a káplár szalutálta egy a mint dukál, annak rendje és módja szerint; a tiszt végignézi, s észreszi, hogy extra bakancs van a lábán, s nem vorschriftmäsigg. A subordinatio ellen intézett eme merénylet annyira felkelté a tiszt urnak nemes haragját, hogy levettette a káplárral a bakancsot, aztán kemény hangon értésére adta, hogy a kaszárnyában visszakapja, ezzel hóna alá kanyarította a bakancspárt és a káplárt ott hagyta meztelálosan a faképnél, mint sz. Pál az oláhokat. Mint mondják a káplár megfogadta, hogy ezenul nem fog sétálni extra bakancsban.

Szerkesztői üzenetek.

Egy nőnek. A kérdéses ügyben után jártunk, de e helyütt bővebben nem írhatunk. Tessék módot nyújtani, hogy mi magán levélben ezen ügy állásáról részletesen értesíthessük. A késedelem oka az ügy mibenlétének kikutatásában rejlik.

F. J. urnak Seregélyesen. A közleményt nagyon sajnáljuk, nem közölhetjük, mert lapunk hasábjairól szorosán vett vallási és politikai vitaközvetések kizárattak. Különben a „nyilttérben,“ ha óhajtja rövidítve — közölhetjük. Azonban az összevonást tessék eszközölni a mi ügy hozzánk vagy kiadó-hivatalunkhoz beküldeni.

Vasuti menetrend.

Budára regg. 3 ó. 55 p. d. u. 1 ó. 50 p. este 6 ó. 30 p. **Budáról regg.** 7 ó. 15 p. d. e. 10 ó. 45 p. este 9 ó. 40 p.
Kanizsára regg. 9 ó. 30 p. d. u. 2 ó. 25 p. éjjel 12 ó. **Kanizsáról regg.** 6 ó. 25 p. d. u. 2 ó. 0 p. éjjel 10 ó. 45 p.
Ujszónyba regg. 10 ó. 18 p. éjjel 12 ó. 23 p. **Ujszónyból d.** u. 2 ó. 33 p. éjjel 11 ó. 37 p.
Veszprémbe regg. 9 ó. 34 p. éjjel 12 ó. 7 p. **Veszprémből regg.** 1 ó. 24 p. d. u. 4 ó. 34 p.

Gabona-ár

aprilis 28 án.

Alsó-ausztriai mérő.	frt	kr	frt	kr	frt	kr
Tiszta buza	4	40	4	30	4	—
Kétszeres	3	70	3	65	3	60
Rozs	3	30	3	20	—	—
Árpa	2	30	2	20	—	—
Zab	2	—	1	90	1	85
Kukoricza	2	60	2	55	2	50

Felelős szerkesztő: Hattuyffy Dezső.

Hirdetések.

Van szerencsém a n. érd. szülöket értesíteni, hogy **kézmű-iskolámat** megnyitottam. **Kegyessé pártfogásukat kéri** **Dukesz Lujza,** okleveles kézimunka tanítónő. Helyiség: uri-utca 11. szám.

Mindennemű **téliruhákat** nyári gondviselésre felelősség mellett, jutányos áron elfogad. **Prohászka László,** székesszék. Székesfejervárott, nádor-utca a püspöki-lak áttellenében.

Egy magányos, művelt, középkorú nő, ki a házigazdaságban jártas, **alkalmazást keres** egy jó háznál házvezetőnének vagy kulcsárnénak. Tudakozódhatni e lapok kiadó-hivatalában.

Giesshübl

(Karlsbad mellett) a legtisztább alkali tartalmu savanyuviz, igen jó feloldó szer minden **gégebajoknál, gyomorsavanyúság, üdült köhögés, gyomorgörccs, a gyermekek charlach-betegségénél, úgy a gége- s hólyaghurutnál,** ugyszintén orvosi rendelet után a **karlsbadi-pessző** sóval, tejjel vagy tej nélkül, végre mint **legpompásabb üdítő-ital**

férfiak- és nőknek, vagy gyermekeknek, kivált ott, hol tiszta ivóvíz hiányzik — leginkább ajánlható. A szétküldés csakis az eredeti üvegekben történik a tulajdonos

Mattoni Henrik által
Karlsbadban (Csehország.)

Raktárt tart **Bécsben** Maximilianstrasse 5. Tuchlauben 14.

KLÖKNER PÉTER, kiadó-tulajdonos.

Pályázati hirdetmény.

A nagyméltóságú magyar kir. földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministeriumnak f. évi 4111. sz. a. kelt leirata folytán, az 1876. évi január 1. életbe lépő 1874. évi VIII. t. cz. értelmében, mely a métermérték behozataláról intézkedik, egy mértékhitelítőt-hivatalnak városunkban leendő felállítására engedélyeztetvén, tekintvén, hogy ezen intézmény a városi közgyűlésnek jelen évi április hó 15. sz. határozathoz képest, 1875. évi június hó 1-én léptetettik életbe, eszerint a jelzett hivatalnak pályázat utján betöltése az érintet határozattal egyidejűleg elrendeltetett és pedig az alábbi feltételek mellet u. m.:

1) Pályázni kívánók tartoznak igazolni, miszerint az új méterrendszer ismeretére vonatkozó vizsgát az országos központi mértékhitelítési bizottmány előtt kiállották.

2) A mi pedig az alkalmazandó és a f. évi május hó 10. ére kitűzött rendes havi közgyűlés által megtámasztandó egyének fizetését illeti, ez a jelen év tartamára folyó évi június 1-től kezdve 1 frt. 50 kr. napdíjban állapították meg, hogy azonban a jövedelmek lehető fokozása iránt az illető mértékhitelítőt-hivatalnok minél inkább serkentessék, rendes napdíján kívül egy-szersmind a hitelési-díjakból, a kezelési költségek levonása után beszívargó tiszta jövedelemnek 10%-val is fog utólagosan jutalmaztatni.

Felhivatnak ennél fogva a pályázni kívánók, hogy a jelzett feltételek alapján, kellőleg felszerelt és képességeiket igazoló folyamodványait 1875. évi május hó 8. ig a városi törvényhatóság igtató hivatalához benyújtani el ne mulasszák, annyival is inkább, miután a később jelentkezők igényei figyelembe nem vétethetnek. Kelt Sz. Fejervárott, az 1875. évi április hó 15-én tartott rendes havi közgyűlés határozatából.

Novák Kálmán m. k.,
polgármester.

Első magyar gyapjamosó

és bizományi részvény-társulat

Budapesten.

Hetedik üzemeltetésünk megnyitása alkalmával, mely idős- szak alatt a **gyárszerűleg mosott gyapjuk** kelendő- sége, Németországban létező számos gyapjamosóak fel- állítása által megkönnyített, felhívjuk a t. cz. gyapjatermelő- ket és kereskedőket, hogy gyapjuikat **gyárszerű mosás és bizományi eladás** végett nekünk átadják.

Gyárunk **évenkénti 150.000 mázsa** gyapju mosására van berendezve, ennél fogva azon helyzetben vagyunk, hogy a hozzánk beérkező gyapju mennyiségét a legerősebb időnyben is **3-4 hét alatt** megmoshatjuk.

Mi nemcsak a nálunk mosott, hanem az asztaltott gyapjak **bizományi eladását** is a legjobb áron esz- közöljük.

A hozzánk beküldött gyapjuk elszállításáról gyár- unkból a pályaudvarról vagy hajóállomásokról mi gondos- kodunk, azokat raktározzuk és **kiváratra az érté- kétharmadig olcsó kamat mellett előlegel adunk.**

Arjegyek: mosásdíj izsgyapjuért (Schweisswolle) 3 frt, tűmgyapjuért (Gerbelwolle) 3 frt, 50 kr. hátyap- juért (Rückenwäsche) 4 frt, 25 kr. mászánkint Raktárújí naponként egy teljes mázsaért fél krajczár, csak már **mosott gyapjuért** számítatik **Eladási úzérdíj** 1 szá- zalék, esetleg ügynek használatánál tészzszázalék alkuszdíj is.

Részletesebb programokat kíváratra bér- mentve küldünk.

Az igazgatóság.

Alpesi

vastartalmu növénylél

készíté **DENNLER ÁG. F.**
gyógyszerész Interlakenban.

A jötevé hatásáról és tulajdonairól ismert **Dennler-féle**
világhírű

növénylél

vegyítve vasrészekkel a leghathatósabb gyógyszer- képezi jelen századunk egyik legelterjedtebb be- tegsége a

vérszegénység ellen.

Valamint ezen sajnos oly elterjedt bajnái, úgy a sárgaságnál, gyengélkedéseknél, kezdődő sorva- dásnál és üdült betegeknek mindenkor bizalommal használható a **Dennler-féle alpesi növénylél.**

Kapható: Székesfejervárott

Braun József gyógyszerésznél.

Hölgyeknek nélkülözhetlen!

RAVISSANTE

Dr. LEJOSSE tól Parisban.

Csak a hivatalosan megvizsgált, mé- regmentes, tiszta és teljesen ártalmatlan RAVISSANTE bír azon erővel, az em- beri bőrt minden sérüléstől megmenteni, utóbajoktól megóvni és szépséget s ifjú- ságot biztosítani. Ha a Ravissante napo- nként egyszer az ujhegyeyel az arcra, vagy más testrésze dörzsölhetik, már a túrkülözés után tapasztalható a majdnem csodálatos hatás. Az arcon támadt ránc- zok és himlőhelyek elsimítottak. A Ravissante ifjú arczsint idéz elő, a bőrt fehértit, frissit és finomítja; eltávolít legrovidebb idő alatt szeplőt, májfoltot, kark, orrvörösséget, s a bőr minden tiszt- atalanságait. Már az első kísérlet után elhatározzák a t. hölgyek, jövőre csupán csak Dr. Lejosse világhírű „Ravissante“- ját használni.

Egy üvegtok ára 1 frt. 50 kr.

Kapható nagyban és kicsinyben Budapeston

Dr. LEJOSSE főraktárában király-utca 15. I. 19.

Székesfejervárott Diobálla György gyógyszerárában.

Vidéki rendelvények a legbizalmas titoktartás mellett utánvételt eszközölhetnek.

Sürgönyözi cím: **HOFFMANN** országot.
Iroda és raktárak országot 48. sz.

HOFFMANN S. és W.

termény-, bizományi- és kivitelű üzlet Budapeston.

A kereskedő uraknak, és gazdaságoknak a fogyasztási-egyleteknek és valamennyi elemzési raktáraknak ajánljuk következő cikkekben **gazdaságon fölszerelt raktárunkat.**

Diszónász, elsőrendű pesti városi áru, legfinomabb minőségű.	Keményítő, legfinom: Tullanglana. tömör, közönséges.
Szalonna, és pedig magyar légszá- rasztással.	Lokvár, 1-ső és 2-odrendű.
Szalonna, füstölt fűlélárú.	Enyv, asztalosok használatára.
Szilva, bozsnai, szibiai, magyar, hordók vagy zúzókból.	Mák, szürke és kék.
Hüvelyes vetemények, u. m. nagy fehér bab, szyalogasztyú, hám- zott és hámozatlan borsó.	Táprika elsőrendű és középform.
Kendermag, babó, szép szága ká- sa, (hámozott koles.)	Csusz, csipészok használatára.
	Szappan, tömör.
	Silteorium, valódi szeremi és szia- vonal.
	Vízász, szárga.

a legolcsóbb napi árak mellett.

Arjegyzekeket kíváratra bérmentve küldünk.

Felajánljuk továbbá szolgáltatásunk minden gabbanemnek, gyapju és egyéb országos termények bevásárlása és eladására, melyekre kíváratra megfelelő előlegeket adunk.

HOFFMANN S. és W.
Budapesten.

Alkalmos, szolid és jó ajánlatokkal bíró **ügynökök** ajánlatait elfogadjuk.

A valódi Wilhelm-féle

vértisztító theája

az egyetlen biztos hatású vértisztítószer, s Európa legtekintélyesebb orvosai által, mint leghathatós szer ismertetett el.

E thea meggyógyítja az egész megromlott szervezetet, mint semmi más szer elválasztja a belső részben leülepedett beteg- ség esiráját, s hatása bizonyos.

Alaposan gyógyítja a köszvényt, sebek és nyilt sebeket, ugyszint minden bőrkülfüzeteket, kitégeket az arczból, szeplőt atb.

Különös jó eredményel működik e thea szorulás, máj- és vesebántalmaknál, sárgaság, ideg- és izombajoknál, ugyszint gyomorégés, altesti bántalmak, politio és tehetetlenség ellenében.

Fájdalmaknál u. m. görvélykór, orrdaganat atb. szinte a leghatályosabb s legjobb hatályú gyógyszer.

Számtalan bizonyítványok, elismerő- és dicsőítőlevelek mind megannyi bizonyítékaik e kitűnő szer jóságának — Ennek bebizony- ytásául szolgáljon e néhány alábbi bizonyítvány:

T. Wilhelm Fer. gyógyszerész urnak Neunkirchenben.
Wocheiner-Festritz, oct. 1. 1872.

T. uram! Ismét kérek néhány csomagot az ön híres és oly jó hatással bíró „vértisztító theájából“, melynek kétszeri használata után magam tökéletesen helyrehoztam A theát kérem utánvét mel- lett küldeni. Tisztelettel

Jerala János,
káplán.

T. Wilhelm Fer. gyógyszerész urnak Neunkirchenben.

Ismertem volna előbb az ön „vértisztító theáját“, bizony sok hosszú szenvedéstől lettem volna megóva és sok forintos darab mar- radt volna zsebemben, melyeket meggyógyításomra hiába elfecé- reltem, míg az ön megfizethetlen theájára akadtam.

Kérem számomra abból 12 csomagot küldeni.
Tschuka, oct. 2. 1872.

Alázatos szolgálja
Dizl József.

Csalás- és hamisítástól mindenki óvatik!

A valódi Wilhelm-féle vértisztító thea egyedül valódiilag kapható: Neunkirchenben és minden lapokban jelzett gyógyszerárakban. — Egy csomag 8 adagot tartalmaz, s többféle nyelven írt használati utasítással együtt ára egy csomagnak 1 frt. Csomagolás és bélyeg külön 10 kr.

A vevő közönség kényelme tekintetéből a valódi theát kaphatni: Székesfejervárott Diobálla György gyógyszerésznél és Pínkász Zs. előbb Légmán-féle) füzserkereskedésben.

Nyomat. Sz.-Fejervárott a „Vörösmarty“ könyvnyomdában, Számmér Kálmánnál.